

तुभ्यं दास्यामि सर्वभूतहृतानि ते । यथाभिव्यक्तिमेव्यति Mārk. P. 64, 3. सर्ववृत्तानां हृतवेत्ता Verz. d. Oxf. H. 40, a, 26. 230, a, 9. रूतज्ञ Augur Varāh. Brh. S. 96, 1. Zu पर्जन्यनादहृतया Bhāg. P. 4, 30, 7 ergänzt der Comm. वाचा und erklärt रूत durch Klang. — Vgl. गुरुहृत, गोरूत, तुवीरवत्, रव, राव u. s. w.

— caus. रावयति, घरीरवत् P. 7, 4, 80, Sch. brüllen lassen, zum Schreien bringen Āc. Ca. 2, 18, 12. रावयामास लोकान्यतस्माद्वावण उच्यते MBh. 3, 15928. यस्माद्धोक्तत्रयं चैतद्वाचितं भयमागतम् । तस्मात्वं रावयो नाम नाम्ना रावन्भाव्यति ॥ R. 7, 16, 37. शङ्करावित n. Laut, Schall 7, 12. mit Geschrei u. s. w. erfüllen: शातपत्निमृगारविता दिशः Varāh. Brh. S. 24, 12. die Form घट्टरुवन् (वयांसि) Bhāg. P. 10, 70, 2 in der Bed. des intens.

— desid. रूतयति P. 7, 2, 12, Sch.

— desid. vom caus. रिरावयिषति P. 7, 4, 80, Sch.

— intens. रौरवीति P. 7, 3, 94, Sch. रौरुहि Comm. zu Āc. Ca. 2, 18, 12. रौरुवत् partic.: रौरुयते, रौरुयति heftig brüllen, — schreien, — tosen, — dröhnen: वर्षेव पत्नीरुर्येति रौरुवत् RV. 1, 140, 6. 3, 53, 17. 4, 58, 3. 5, 30, 11. 7, 101, 1. 10, 8, 2. 28, 2. 73, 3. TBh. 3, 1, 4, 8. रौरुवाण 10. रौरुवीदृष्टो ह्यस्य वज्रः RV. 2, 11, 10. वृषा वज्र्यौरुवीत् 8, 6, 40. ein Fluss 6, 61, 8. Soma 9, 63, 19. 74, 5. AV. 11, 10, 26. रौरुवीति च वानरः MBh. 4, 1633. रौरुवीषि करुणं वत चक्रवाकि Bhāg. P. 10, 90, 16. सो ऽहं शरणमभ्येम रौरुवीमि च दुःखिता MBh. 1, 7806. 2, 2308. रौरुयते श्वा Varāh. Brh. S. 89, 8. रौरुयते पुत्रवधाभितप्ता MBh. 11, 616. Bhāg. P. 9, 6, 31. स जनमेजयस्य धातुभिर्भुक्ते रौरुयमाणो मातुः समीपमुपागच्छत् MBh. 1, 663. fg. 6112. 7752. 8446. 2, 2361. Hariv. 3781. Varāh. Brh. S. 19, 19. Verz. d. Oxf. H. 97, a, No. 131. पुष्पाण्योषधयश्च रौरुयति सकृत्सशः MBh. 9, 2914. Bhāg. P. 3, 31, 24. किमेवं भृशदुःखिता रौरुयेताम् रौरुयेथाम् v. l. MBh. 1, 6182.

— अनु Jmdes (acc.) Geschrei u. s. w. nachahmen: चकोरकौचचक्राक्षभारद्वाजांश्च बर्हिणः । अनुरीति स्म Bhāg. P. 10, 13, 13. Jmdes (acc.) Geschrei u. s. w. erwiedern Varāh. Brh. S. 90, 7. mit Geschrei u. s. w. erfüllen, ertönen machen: मधुकरानुरुत (उपवन) 24, 1.

— अभि anbrüllen, anheulen, anschreien: अभि रूव AV. 5, 20, 3. शिवैषोद्यन्तमादित्यमभिरौति Bhāg. P. 1, 14, 12. mit Geschrei u. s. w. erfüllen, ertönen machen: सारसभिरूता (नदी) MBh. 3, 1535. 11595. 14861. 7, 6670. Hariv. 12671. R. 2, 49, 11. R. Gorr. 2, 46, 12. 96, 6. 3, 21, 13. 6, 13, 11. 12. Mārk. P. 61, 24 (wo किंनराभिरूतानि zu lesen ist). शार्दूलशब्दाभिरूत Hariv. 3391. मयूरकोकाभिरूत Bhāg. P. 4, 6, 12. मेरीमृदङ्गाभिरूत R. 5, 12, 23. अभिरूत n. Geschrei, Gesang: भैरवाभिरूते पुङ्गे R. 6, 70, 29. काकिलाभिरूत 1, 9, 15 (17 Schl.).

— आ her —, hénbrüllen, — dröhnen RV. 1, 10, 4. anbrüllen: तस्करानाहृत्यः (गावः) Varāh. Brh. S. 92, 1. aufschreien: वीरौ राघवावाहताम् Bhāg. P. 17, 24. आरवत् Sādh. P. 4, 15, b. आरूत n. Geschrei: वज्रपत्निमृगारूते: R. Gorr. 2, 62, 14. 5, 9, 59. — Vgl. आरव, आराव, आराविन्. — intens.: आ रोदसी वृषभोरौरुवीति RV. 6, 73, 1. 10, 8, 1.

— उप s. उपरव, उपराव.

— प्रति Jmdes (acc.) Geschrei erwiedern: रौरौति Varāh. Brh. S. 88, 37. अन्यप्रतिरूता (शिवा) 90, 7. — Vgl. प्रतिरव.

— वि heulen, laut schreien u. s. w.: घोराङ्कित्वा नादान्विरूवति MBh. 3, 16823. दन्तिणा च विरौति शिवा Kathās. 124, 108. तारस्वरेण विरौतुमारब्धवान् (प्रगालः) Pāṇāt. 64, 4. उच्चैर्विरूवन्मृगः Varāh. Brh. S. 30, 3. बलिभुग्विरौति 47, 28. 53, 106. 86, 35. 93, 27. Mārk. 144, 2. Vikh. 102. Kathās. 62, 74. विरौमि भृशदुःखिता MBh. 3, 336. 4, 770. विरूवतो मकरावम् 7, 1323. R. 6, 26. Spr. 3813. Bhāg. P. 5, 54. विरौमि मूढ्ये 18, 29. विरवेत् Sādh. P. 4, 15, b. कर्णे कलं ननु विरौति शनैर्विचित्रम् (मशकः, खलः) sunnen Spr. 1884, v. l. न स (मणिः) विरौति klingt 893. जीर्णवाङ्मुख्य विरौति कपाटः knarrt Mārk. 48, 16. anschreien, anrufen: विरूराव च लक्ष्मणम् Bhāg. P. 14, 62. शातः (शकुनः) पञ्चमदीप्तेन विरूतः Varāh. Brh. S. 86, 71. दन्तिणादिकस्त्रैर्विरूता संध्या 30, 5. mit Geschrei u. s. w. erfüllen, ertönen machen: द्विरेफुंस्काकिलादिभिश्चान्यैः । विरूते वनोपकण्ठे 48, 7. मयूरविरूतानि (शरण्यानि) R. 3, 12, 15. श्रिर्भिरूतया वनमालया Bhāg. P. 3, 13, 40. विरूत n. Geheul, Geschrei, Gesumme u. s. w.: गोमायु M. 4, 115. R. 2, 33, 18. बर्हिणाम् Hariv. 4383. R. Gorr. 2, 43, 34. हंसविरूतैः R. 3, 8. पुंस्काकिलस्य 6, 33. Ragh. 9, 42. Çāk. 85. आ मरणादपि विरूतं कुर्वाणाः (काकाः) स्पर्धया सह मयूरैः Spr. 363. मधुप Gesumme 1719. Kumāras. 4, 15. किलिका विरूतैर्द्विरे हृत्तौव समस्तः Gezirpe R. 2, 96, 11 (105, 10 Gorr.). विरूतैर्मरूताम् Geheul der Winde Nalod. 3, 45. जलप्रपातविरूतैः Getöse R. 3, 38, 40. — caus. laut schreien: न च रूतो विरावयेत् M. 4, 64. mit Geschrei erfüllen, ertönen machen: जयशब्दविराविताशम् adv. Varāh. Brh. S. 19, 17.

— सम् gemeinschaftlich schreien: समौदितो जनः Bhāg. P. 17, 71.

2. रू (= 1. रू) m. Laut Ekāṅsharak. im ÇKDr. fear, alarm; war, battle Wilson nach Çabdārthak.

3. रू, रूवते (गतिरेषणयोः), वधे गत्याम्, रोपण st. रेषण, भाषण) Dhātup. 22, 63. रूवविषे, श्रवविषे, श्रोष्ट Vop. 8, 118. zu belegen nur रूधै AV. 19, 29, 3 (nach Hdschr.), राविषम् und partic. रूतैः zerschlagen, zerschmettern: शिरो न्वस्य राविषम् RV. 10, 86, 5. भिषज्ञा रूतस्य चित् 39, 3. रूतं भिषगिच्छति 9, 112, 1. AV. 5, 3, 6. VS. 16, 49. Hierher ziehen wir auch श्रूणात् (vielleicht nur Fehler für श्रूणात्) in der Stelle: तत्पूषा प्राश्य दंतौ ऽरूणात्तस्मात्पूषा प्रणिष्ठभोगो ऽदत्तको हि zerschlug die Zähne TS. 2, 6, 8, 5. Vgl. श्रूतकनु.

— intens.: रौरुवदना RV. 1, 34, 1. 5.

4. रू (= 3. रू) m. cutting, dividing Wilson nach Çabdārthak.

रूप्, रूँशति und रूँशयति (भाषायाम्) Dhātup. 33, 115. Vgl. रूप्, रूप्. रूक adj. freigebig Çabdām. im ÇKDr.

रूकाम (2. रूच् + काम) adj. nach Glanz begierig TS. 2, 2, 3, 3. Kīṭh. 13, 8. 34, 9.

रूकप्रतिक्रिया (2. रूञ् + प्र) f. Behandlung einer Krankheit, ärztliche Praxis AK. 2, 6, 3, 1. H. 473.

रूक्म (von 1. रूच्) Unādis. 1, 145. 1) m. Schmuck von Gold (vielleicht auch von Edelsteinen); in den Brāhmaṇa Goldscheibe, Goldplättchen zum Anhängen: वतस्म रूक्माः RV. 1, 166, 10. गणं पिष्टं रूक्मेभिरुज्जिभिः 5, 36, 1. वि धाजते रूक्मामो ग्रधि बाहुषु 8, 20, 11. श्रिये रूक्मो न रौचते 4, 10, 5. 5, 53, 4. वि धाजते रूधेष्वा । द्विवे रूक्म इवोपति 61, 12, 6. 31, 1. 7, 37, 3. द्विवे रूक्म उरूचता उदैति die Sonne als goldene Scheibe 63, 4. 10, 43, 8. 1, 88. 2. द्यावा तामा रूक्मो घृतवि भाति 96, 5. रूक्मं न